

Winkelwaard

In het stedelijk gebied weet je nooit wat je tegenkomt aan plantengroei. Op 25 juli liepen we rond in en om de Winkelwaard in Alkmaar. In de straatjes en hofjes kwamen we een rijke begroeiing tegen, met onder andere kleine zandkool, brede wespenorchis, muurfijnstraal, piramideklokje en veldlathyrus.

We besloten de avond met maar liefst 133 soorten op de teller.

brede wespenorchis

piramideklokje

Kleine zandkool

muurfijnstraal

NHD bij Nieuw Westert

Op 1 augustus werd het Noordhollands Duinreservaat bij Nieuw Westert bezocht. Het was een natte excursie, waarbij ruim honderd soorten op naam zijn gebracht. Er werd onder andere stinkende ballote gevonden, evenals groot en klein timoteegras, kamgras en grasmuur. Het totaaloverzicht zit achterin deze nieuwsbrief.

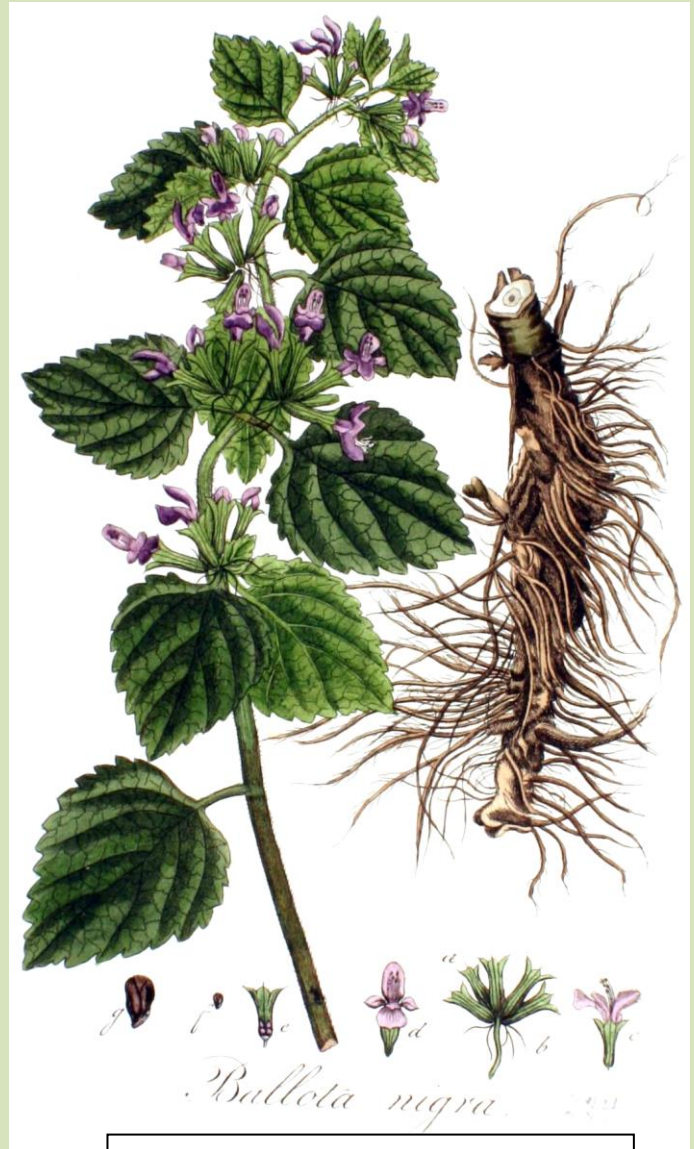

Stinkende ballote – *Ballota nigra*

Ecologie & verspreiding

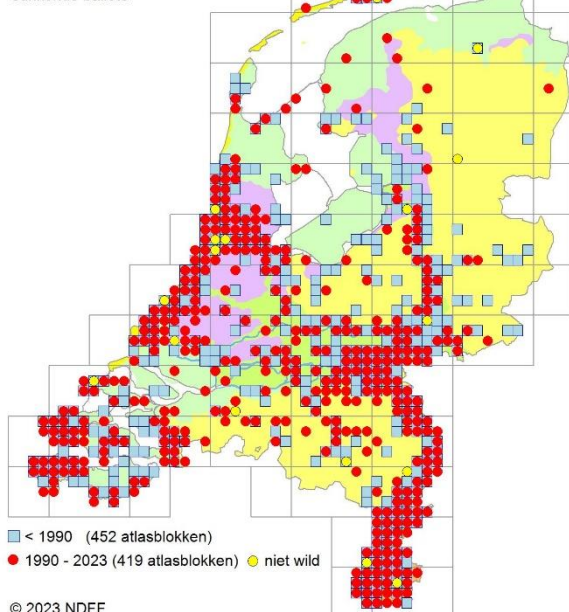
Stinkende ballote staat op een open, zonnige tot licht beschaduwde, droge tot matig vochtige, humeuze tot humusarme, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkrijke, vaak omgewerkte bodem. Deze kan bestaan uit zand, zavel, klei, löss en mergel en verder staat ze op stenige plaatsen. De sterk geurende plant groeit in tal van habitats met voldoende voedsel, stikstof en kalk en met een ruderaleslag. Deze ondersoort van *Ballota nigra* s.l. wordt aangetroffen in het westen van het Europese deel van het verspreidingsgebied, waar Nederland geheel binnen valt. Het taxon is vrij zeldzaam in Zuid-Limburg, het rivierengebied, de Hollandse en Zeeuwse duinen en aangrenzende streken en is elders zeer zeldzaam. De ondersoort is achteruit gegaan door het rooien van hagen, sanitaire schoonmaak, het volbouwen van dorpsranden en het gebruik van herbiciden. Stinkende ballote werd vroeger medisch aangewend als kalmerend middel, ter bevordering van de menstruatie en tegen beroerten, jicht, artritis en epileptische aanvallen.

bron: Verspreidingsatlas.nl

bron: Flora Batava, deel 3, Jan Kops (1814)

Ballota nigra subsp. *meridionalis*
Stinkende ballote

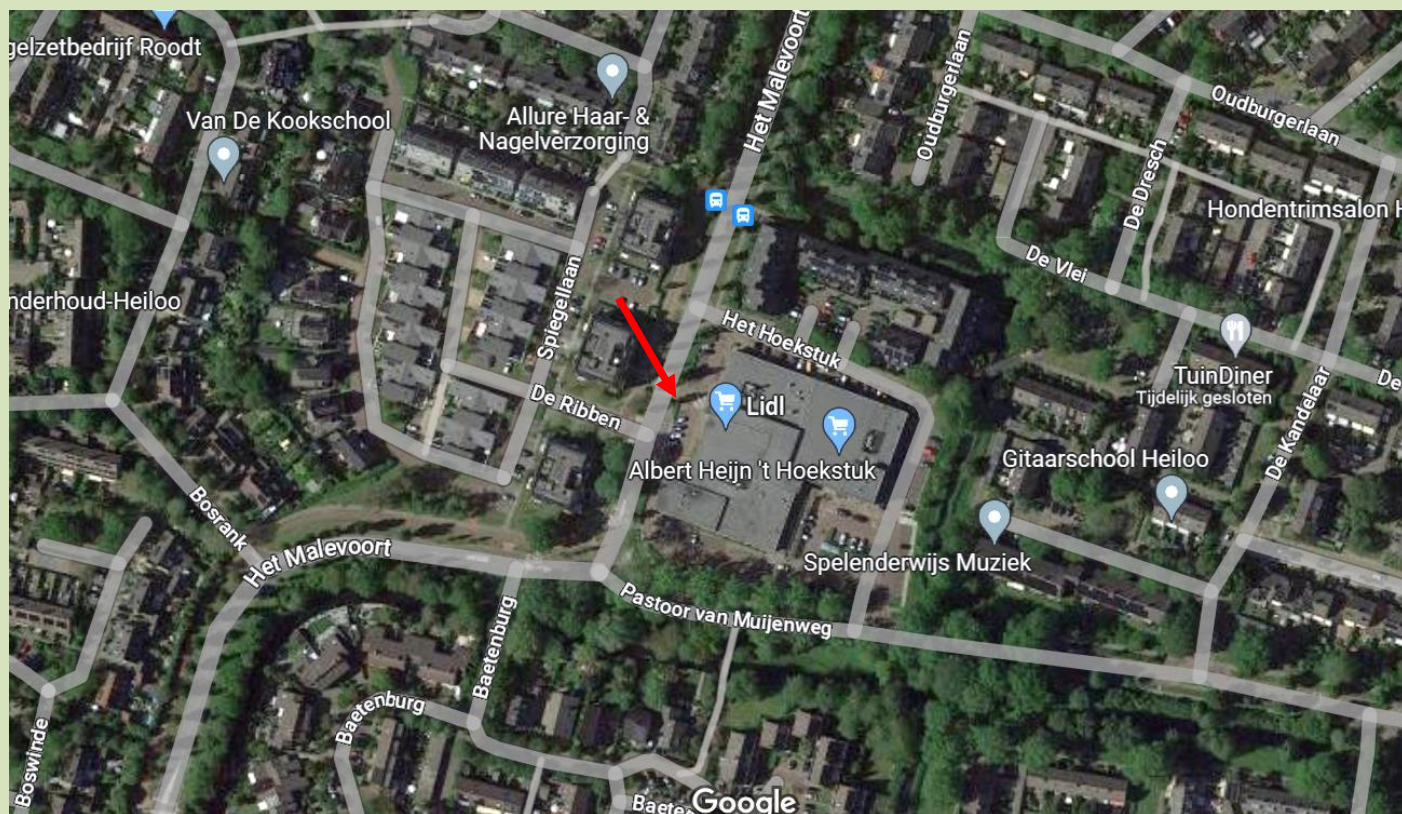

© 2023 NDFF

Komende excursie

Dinsdag 15 augustus: Stedelijk gebied Heiloo

We hebben dit seizoen al een paar keer Heiloo bezocht en vanavond lopen we hier weer een rondje. We starten om 19.30 uur bij de ingang van de Lidl aan het Malevoort en lopen vervolgens door de wijk die een afwisseling heeft van bermen, oevers en meer versteende biotopen.

Pieter Korstanje,
072-5622278,
06-55448866
f2hheipie@hetnet.nl

Totaaloverzicht Winkelwaard, 25 juli 2023

Spaanse aak	<i>Acer campestre</i>
Noorse esdoorn	<i>Acer platanoides</i>
Gewone esdoorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>
Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>
Fioringras	<i>Agrostis stolonifera</i>
Stokroos	<i>Alcea rosea</i>
Look-zonder-look	<i>Alliaria petiolata</i>
Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>
Ille dravik	<i>Anisantha sterilis</i>
Tuinakelei	<i>Aquilegia vulgaris cv.</i>
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>
Madeliefje	<i>Bellis perennis</i>
Kool (G)	<i>Brassica</i>
Zachte dravik	<i>Bromus hordeaceus</i>
Vlinderstruik	<i>Buddleja davidii</i>
Duinriet	<i>Calamagrostis epigejos</i>
Kruipklokje	<i>Campanula poscharskyana</i>
Piramideklokje	<i>Campanula pyramidalis</i>
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
Kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>
Ruige zegge	<i>Carex hirta</i>
Hangende zegge	<i>Carex pendula</i>
Knoopkruid	<i>Centaurea jacea</i>
Rode spoorbloem	<i>Centranthus ruber</i>
Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>
Muurganzenvoet	<i>Chenopodium murale</i>
Wilde cichorei	<i>Cichorium intybus</i>
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>
Speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>
Bosrank	<i>Clematis vitalba</i>
Haagwinde	<i>Convolvulus sepium</i>
Rode kornoelje	<i>Cornus sanguinea</i>
Muurleeuwenbek	<i>Cymbalaria muralis</i>
Gewone kroppaar	<i>Dactylis glomerata subsp. glomerata</i>
Harig vingergras	<i>Digitaria sanguinalis</i>
Kleine zandkool	<i>Diplotaxis muralis</i>
Grote zandkool	<i>Diplotaxis tenuifolia</i>
Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>
Europese hanenpoot	<i>Echinochloa crus-galli</i>
Beklierde basterdwederik	<i>Epilobium ciliatum</i>
Harig wilgenroosje	<i>Epilobium hirsutum</i>
Viltige basterdwederik	<i>Epilobium parviflorum</i>
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine subsp. helleborine</i>

Heermoes	<i>Equisetum arvense</i>
Stijf straatliefdegras	<i>Eragrostis multicaulis</i>
Muurfijnstraal	<i>Erigeron karvinskianus</i>
Tuinwolfsmelk	<i>Euphorbia peplus</i>
Rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>
Es	<i>Fraxinus excelsior</i>
Harig knopkruid	<i>Galinsoga quadriradiata</i>
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>
Kleine ooievaarsbek	<i>Geranium pusillum</i>
Robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>
Geel nagelkruid	<i>Geum urbanum</i>
Klimop	<i>Hedera helix</i>
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>
Kruipertje	<i>Hordeum murinum</i>
Gewoon biggenkruid	<i>Hypochaeris radicata</i>
Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>
Klein springzaad	<i>Impatiens parviflora</i>
Jakobskruiskruid / Duinkruiskruid	<i>Jacobaea vulgaris</i>
Pitrus	<i>Juncus effusus</i>
Kompassla	<i>Lactuca serriola</i>
Paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>
Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>
Veldlathyrus	<i>Lathyrus pratensis</i>
Kleine varkenskers	<i>Lepidium didymum</i>
Wilde liguster	<i>Ligustrum vulgare</i>
Walstroleeuwenbek	<i>Linaria purpurea</i>
Korrelganzenvoet	<i>Lipandra polysperma</i>
Engels raigras	<i>Lolium perenne</i>
Moerasrolklaver	<i>Lotus pedunculatus</i>
Wolfspoot	<i>Lycopus europaeus</i>
Grote kattenstaart	<i>Lythrum salicaria</i>
Schijfkamille	<i>Matricaria discoidea</i>
Hopklaver	<i>Medicago lupulina</i>
Witte honingklaver	<i>Melilotus albus</i>
Citroengele honingklaver	<i>Melilotus officinalis</i>
Akkervergeet-mij-nietje	<i>Myosotis arvensis</i>
Gele plomp	<i>Nuphar lutea</i>
Witte waterlelie	<i>Nymphaea alba</i>
Gehoornde klaverzuring	<i>Oxalis corniculata</i>
Donzige klaproos	<i>Papaver atlanticum</i>
Schijnpapaver	<i>Papaver cambricum</i>
Perzikkruid	<i>Persicaria maculosa</i>
Riet	<i>Phragmites australis</i>
Zwarte den	<i>Pinus nigra</i>
Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>
Grote weegbree	<i>Plantago major subsp. major</i>
Straatgras	<i>Poa annua</i>
Veldbeemdgras	<i>Poa pratensis subsp. pratensis</i>

Kransmuur	<i>Polycarpon tetraphyllum</i>
Gewoon varkensgras	<i>Polygonum aviculare</i>
Kransgras	<i>Polypogon viridis</i>
Gewone brunel	<i>Prunella vulgaris</i>
Zomereik	<i>Quercus robur</i>
Scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>
Robinia	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Akkerkers	<i>Rorippa sylvestris</i>
Dijkviltbraam	<i>Rubus armeniacus</i>
Schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>
Kluwenzuring	<i>Rumex conglomeratus</i>
Krulzuring	<i>Rumex crispus</i>
Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
Liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>
Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>
Vertakte leeuwentand	<i>Scorzoneroïdes autumnalis</i>
Knopig helmkruid	<i>Scrophularia nodosa</i>
Bezemkruiskruid	<i>Senecio inaequidens</i>
Klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>
Groene naalbaar	<i>Setaria viridis</i>
Dagkoekoeksbloem	<i>Silene dioica</i>
Gewone raket	<i>Sisymbrium officinale</i>
Bitterzoet	<i>Solanum dulcamara</i>
Zwarte nachtschade	<i>Solanum nigrum</i>
Late guldenroede	<i>Solidago gigantea</i>
Akkermelkdistel	<i>Sonchus arvensis</i>
Gekroesde melkdistel	<i>Sonchus asper</i>
Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>
Veelwortelig kroos	<i>Spirodela polyrhiza</i>
Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
Gele morgenster s.l.	<i>Tragopogon pratensis</i>
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>
Reukeloze kamille	<i>Tripleurospermum maritimum</i>
Iep (G)	<i>Ulmus</i>
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Kleine brandnetel	<i>Urtica urens</i>
Grote ereprijs	<i>Veronica persica</i>
Maarts viooltje	<i>Viola odorata</i>
Tuinviooltje	<i>Viola x wittrockiana</i>
Gewoon langbaardgras	<i>Vulpia myuros</i>

Totaaloverzicht NHD bij de Westert, 1 augustus 2023

Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>
Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>
Fioringras	<i>Agrostis stolonifera</i>
Grote waterweegbree	<i>Alisma plantago-aquatica</i>
Look-zonder-look	<i>Alliaria petiolata</i>
Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>
IJle dravik	<i>Anisantha sterilis</i>
Gewoon reukgras	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Fluitenkruid	<i>Anthriscus sylvestris</i>
Gewone glanshaver	<i>Arrhenatherum elatius subsp. elatius</i>
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>
Uitstaande melde	<i>Atriplex patula</i>
Spiesmelde	<i>Atriplex prostrata</i>
Stinkende ballote	<i>Ballota nigra subsp. meridionalis</i>
Duinriet	<i>Calamagrostis epigejos</i>
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
Knoopkruid	<i>Centaurea jacea</i>
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum subsp. vulgare</i>
Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>
Melganzenvoet	<i>Chenopodium album</i>
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>
Akkerwinde	<i>Convolvulus arvensis</i>
Haagwinde	<i>Convolvulus sepium</i>
Klein streepzaad	<i>Crepis capillaris</i>
Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>
Gewone kroppaar	<i>Dactylis glomerata subsp. glomerata</i>
Rietorchis	<i>Dactylorhiza praetermissa</i>
Peen	<i>Daucus carota</i>
Slangenkruid	<i>Echium vulgare</i>
Gewone waterbies	<i>Eleocharis palustris</i>
Kweek	<i>Elymus repens</i>
Beklierde basterdwederik	<i>Epilobium ciliatum</i>
Harig wilgenroosje	<i>Epilobium hirsutum</i>
Viltige basterdwederik	<i>Epilobium parviflorum</i>
Heermoes	<i>Equisetum arvense</i>
Canadese fijnstraal	<i>Erigeron canadensis</i>
Duinreigersbek	<i>Erodium cicutarium subsp. dunense</i>
Koninginnekruid	<i>Eupatorium cannabinum</i>
Es	<i>Fraxinus excelsior</i>
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>
Moeraswalstro	<i>Galium palustre</i>
Zachte ooievaarsbek	<i>Geranium molle</i>
Robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>
Hondsdrif	<i>Glechoma hederacea</i>

Gewone berenklaauw	<i>Heracleum sphondylium subsp. sphondylium</i>
Duindoorn	<i>Hippophae rhamnoides</i>
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>
Kruipertje	<i>Hordeum murinum</i>
Gevleugeld hertshooi	<i>Hypericum tetrapterum</i>
Gewoon biggenkruid	<i>Hypochaeris radicata</i>
Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>
Duinkruiskruid	<i>Jacobaea vulgaris subsp. dunensis</i>
Zomprus	<i>Juncus articulatus</i>
Biezenknoppen	<i>Juncus conglomeratus</i>
Veldlathyrus	<i>Lathyrus pratensis</i>
Vlasbekje	<i>Linaria vulgaris</i>
Engels raigras	<i>Lolium perenne</i>
Gewone rolklaver	<i>Lotus corniculatus var. corniculatus</i>
Moerasrolklaver	<i>Lotus pedunculatus</i>
Penningkruid	<i>Lysimachia nummularia</i>
Klein kaasjeskruid	<i>Malva neglecta</i>
Schijfkamille	<i>Matricaria discoidea</i>
Watermunt	<i>Mentha aquatica</i>
Zompvergeet-mij-nietje	<i>Myosotis laxa subsp. caespitosa</i>
Gestreepte teunisbloem	<i>Oenothera x fallax</i>
Wegdistel	<i>Onopordum acanthium</i>
Grote klaproos	<i>Papaver rhoeas</i>
Veenwortel	<i>Persicaria amphibia</i>
Klein timoteegras	<i>Phleum nodosum</i>
Gewoon timoteegras	<i>Phleum pratense</i>
Riet	<i>Phragmites australis</i>
Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>
Grote weegbree	<i>Plantago major subsp. major</i>
Straatgras	<i>Poa annua</i>
Gewoon varkensgras	<i>Polygonum aviculare</i>
Witte abeel	<i>Populus alba</i>
Zilverschoon	<i>Potentilla anserina</i>
Vijfvingerkruid	<i>Potentilla reptans</i>
Heelblaadjes	<i>Pulicaria dysenterica</i>
Zomereik	<i>Quercus robur</i>
Scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>
Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
Grote ratelaar	<i>Rhinanthus angustifolius</i>
Akkerkers	<i>Rorippa sylvestris</i>
Rimpelroos	<i>Rosa rugosa</i>
Dauwbraam	<i>Rubus caesius</i>
Veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>
Schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>
Krulzuring	<i>Rumex crispus</i>
Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
Grauwe wilg s.l.	<i>Salix cinerea</i>

Vertakte leeuwentand	<i>Scorzoneroides autumnalis</i>
Avondkoekoeksbloem s.l.	<i>Silene latifolia</i>
Gewone raket	<i>Sisymbrium officinale</i>
Late guldenroede	<i>Solidago gigantea</i>
Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>
Grote egelskop	<i>Sparganium erectum</i>
Grasmuur	<i>Stellaria graminea</i>
Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
Hazenpootje	<i>Trifolium arvense</i>
Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Vogelwikke	<i>Vicia cracca</i>